

Mátyás Judit¹Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar
Marketing és Turizmus Intézet**Szaknyelvoktatás a diplomaszerezéshez szükséges nyelvvizsga-kötelezettség
eltörlése után**<https://doi.org/10.48040/PL.2026.1.6>

Az egyetemeken, így a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán is, 2022 előtt a diplomaszerezés egyik kritériuma volt, hogy a hallgató rendelkezzen általános felsőfokú vagy középfokú szaknyelvi (gazdasági, üzleti) vizsgával. Számos hallgató számára a rendelkezés megszüntetése nagy megkönnyebbülést jelentett, mert sokan azért nem tudtak korábban záróvizsgát tenni, diplomájukat megszerezni, mert nem rendelkeztek nyelvvizsgával. Az előírás eltörlése ugyanakkor számos dilemmához vezetett a szaknyelvoktatás tekintetében. Vajon van létjogosultsága a szaknyelvoktatásnak, szükséges-e, ha ez a sok esetben a hallgatók számára akadályt, problémát jelentő kritérium megszűnt? A Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán az a döntés született, hogy a szaknyelvoktatás és a szaknyelvi vizsga megszerzése a továbbiakban is fontos a hallgatók számára. A munkaerőpiacon, a gazdasági, üzleti életben, a nemzetközi körforgásban az egyetemi tanulmányokat követően azok a szakemberek tudnak boldogulni, akik magas szintű, a szakmájukhoz szükséges nyelvtudással rendelkeznek. A tanulmányban bemutatásra kerül a Közgazdasági Karon működő szaknyelvoktatás jelenlegi struktúrája, és a hallgatók véleménye, visszajelzése az újonnan bevezetett szaknyelvi előírásokról.

Kulcsszavak: szaknyelvoktatás, nyelvvizsga, egyetemi tanulmányok, munkaerőpiac, nyelvtudás

Bevezetés

A tanulmányban bemutatásra kerülnek a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán 2022 után történt változások, új előírások a szaknyelvi tárgy tekintetében, valamint a hallgatók viszonyulása a szaknyelvoktatáshoz, szaknyelvi vizsgához.

2022 végén a felsőoktatási törvény módosításával a kormány írásba foglalta, hogy többé nem lesz központi feltétele a diplomaszerezésnek a legalább egy B2-es szintű nyelvvizsga letétele². A döntés azt követően született, hogy 2020-ban a koronavírus-járvány miatt elrendelt nyelvvizsga-amnesztia alatt az egyetemek több mint 110.000 diplomát állítottak ki nyelvvizsga megszerzése nélkül, és 2021-ben az újabb amnesztia alatt ismét körülbelül 25.000 oklevelet. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának indoka az volt, hogy a vírus miatt bezárt nyelviskolák és nyelvvizsgaközpontok megnehezítették a végzős egyetemisták nyelvvizsga-, valamint diplomaszerezését. Ugyanakkor a „beragadó” diplomák magas aránya mögött nemcsak a járványhelyzet állt, hanem az is, hogy számos esetben a 3-5 éves egyetemi képzések többségéből hiányzott az idegen nyelv használatának, valamint a nyelvtanulásnak a lehetősége. Megoldási javaslatként már 2020 előtt is többször felmerült a követelmények enyhítése, bizonyos képzések esetében pedig a diplomaszerezéshez előírt nyelvvizsga-kötelezettség teljes eltörlése is. A 2022-ben elfogadott módosítás szerint a kormány az egyetemek kezébe helyezte azt a döntést, hogy az általuk kiadott diplomákhoz kérnek-e nyelvvizsgát, vagy egyéb nyelvi követelményt³. A módosított felsőoktatási törvény szerint ugyanakkor az intézményeknek gondoskodniuk kell a szaknyelvoktatásról. A korábban központilag meghatározott nyelvvizsga-amnesztia értelmében a 2021. augusztus 31-e és 2022. augusztus 31-e között záróvizsgázó hallgatók még nyelvvizsga hiányában is megkaphatták a

¹ Mátyás Judit: <https://orcid.org/0000-0002-7203-554X>

² Nemzeti Jogszabálytár: <https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2022-59-00-00>

³ <https://eduline.hu/felsooktatas/20231009>

diplomájukat, ezt követően az egyetemek már maguk írhatják elő a nyelvi követelményeket. A nyelvvizsga-kötelezettség eltörlésével egy időben a kormány 2024-től a felsőoktatási felvételi szabályait is megváltoztatta. Ennek értelmében a többletpontok rendszeréről szintén az egyetemek dönthetnek⁴.

Szaknyelvoktatás a felsőoktatási intézményekben

Az egyetemi szaknyelvoktatás jelentősége, a nyelvtudás fontossága a fiatal diplomások számára megkérdőjelezhetetlen. Napjaink globalizálódó világában a munkaerőpiacon a megfelelő, gyakorlatban sikerrel alkalmazott szakmai kommunikáció idegen nyelve(ke)n alapvető elvárás (Horváth-Csikós, 2018)⁵.

A nyelvoktatás 21. századi modelljét befolyásolja a nyelvpolitika, nyelvpedagógia, oktatási gyakorlat és rendszer, a gazdaság, a globalitás és a jog. Ezekből a tényezőkből egyre inkább meghatározóvá válik a gazdaság, mint megrendelő és felvevőpiac, valamint erőforrás. A gazdaságban egyre több olyan elem van jelen, amely releváns a nyelvoktatás, szaknyelvoktatás szempontjából is (Sturcz, 2003). A munkavállalónak az általános nyelvi ismeretek, készségek és képességek mellett szaknyelvi ismeretekre és készségekre, valamint interkulturális ismeretekre és kommunikációs készségekre van szüksége a munkaerőpiacon, melyek együttesen a nyelvhasználati céloknak megfelelő kompetenciákká szerveződnek. Alapvető fontosságú ezért a soknyelvű munkaerőpiaci igényeket kielégítő célorientált szaknyelvi felkészítés (Kurtán–Silye, 2006).

Az ezredforduló idegennyelvoktatási irányzatait összefoglalóan posztkommunikatív idegennyelv-oktatásnak (PK) nevezhetjük. A posztkommunikatív irányvonal a kommunikatív nyelvoktatásnak egy lényegesen gyakorlatiasabb szintje, amelynek jellemzői a következők:

- továbbfejleszti a kommunikatív nyelvoktatást,
- a kommunikatív funkcióhoz felzárkózik a nyelvnek a világ megismerésében betöltött szerepe,
- magasabb színvonalra emeli a kommunikációt a partnerek között, ami azt jelenti, hogy a nyelvtanulók nem csupán információkat közölnek, hanem értelmezik és értékelik is azokat,
- magasabb szinten jelenik meg a tartalmi orientáltság,
- felvértezi a nyelvtanulókat nyelvtanulási stratégiákkal,
- magasabb színvonalon és korszerűbb felfogásban érvényesíti a nyelvi tudatosság és tudatosítás elvét,
- képviseli a nyelvoktatás intenzitásának az elvét, mert a nyelvelsajátításban az előrehaladás csak növekvő intenzitással biztosítható (Erdei, 2003).

Napjainkban a posztkommunikatív nyelvoktatás eklektikus, rugalmas megközelítést jelent. Alapját a kommunikatív nyelvoktatás jelenti (beszédkészség, valós élethelyzetek), melybe integrálja a digitális technológiát, az autonóm, önálló tanulást és a kulturális kompetenciát (Móser, 2025).

Az interkulturális szemlélet fontossága a szaknyelvoktatásban

A nyelvoktatás elsődleges célja az, hogy a hallgatók a nyelvtanulás során megszerzett ismereteiket a gyakorlatban is alkalmazni tudják, ezért az interkulturális szemlélet, az interkulturális kommunikációs készségek fejlesztése az idegennyelvoktatás egyik fontos alapkövét jelentik a szaknyelvoktatás vetületében.

⁴ <https://eduline.hu/felsooktatasi/20231009>

⁵ <https://blcspain.com/language-learning-trends/>

1. ábra. A kommunikációs modell (Andok–P. Szilczl, 2022)

A kommunikációs folyamatban résztvevőknek (adó és címzett) törekedniük kell az érthető, „zajmentes” információátadásra (1. ábra). Számos tényező okozhat félreértéseket, zajt. Az idegen nyelvi kommunikáció során zajforrásként jelenhet meg a célországban élők tőlünk eltérő kultúrája, mely rányomja bélyegét a szóbeli és írásbeli kommunikációra is. Napjainkban egyre többen utaznak az emberek, ezáltal gyakrabban találkoznak más nemzetiségű emberekkel hazájukban és külföldön is. Ezért egyre erőteljesebben jelentkezik a társadalmi igény az interkulturális kommunikációs képességekre (Tóth, 2014).

Az Eurobarométer 2024-es felmérése szerint az európaiak pozitívan viszonyulnak a nyelvtanuláshoz. A válaszadók szerint az idegen nyelv elsajátításának fő előnyei közé tartozik a munkaerőpiacon a nagyobb munkalehetőség (51%), a más kultúrákból származó emberek megértése (45%), a jobb munkavállalás abban az országban, ahol élnek (42%), a nyelv használata külföldi nyaralások, utazások során (42%) és a munkahelyi nyelvhasználat, beleértve az üzleti célú külföldi utazásokat is 40%⁶.

A megfelelő, sikeres nyelvhasználat feltétele a célnyelvi ország kommunikációs kultúrájának ismerete. A kultúraközi (interkulturális) kommunikáció sajátos volta abból fakad, hogy különböző kultúrák reprezentánsai kerülnek kapcsolatba egymással, aminek következtében megsokszorozódnak a megértést zavaró elemek, felerősödnek bizonyos kommunikációs „zajok”. Ezek a problémák részben abból fakadnak, hogy a kommunikáló felek rendszerint nem használhatják saját anyanyelvüket: általában az egyik fél saját anyanyelvén, a másik partner egy idegen nyelvként tanult nyelven kommunikál, vagy mindketten közvetítő nyelvet kénytelenek használni. A nyelvi zavarok abból következnek, hogy még ha igen magas szinten sajátít is el valaki egy idegen nyelvet, ha nem élt tartósan az adott kultúrközösségben, akkor hiányzik az a „látens” tudása, amelynek a kultúrközösség tagjai azáltal kerülnek birtokába, hogy nemcsak nyelvi, hanem élményközösséget is alkotnak. Már apró utalások konnotációkat hívhatnak elő, olyan asszociációkat, amelyeket az idegen nem, vagy rosszul értelmez. A kommunikációs zavarok további forrásai, hogy az egyik kultúra kommunikációs viselkedési mintái nem érvényesek a másokban, vagy egészen más értelmezést kapnak. Mindenki a saját kultúrájában a személyisége részévé vált értékeket, normákat tartja magától értetődőnek, a szociális szerepekhez az adott kultúrában kötődő viselkedést fogadja el helyesnek. Gyakran egymás iránti előítéletek, negatív sztereotípiák is nehezítik a kapcsolatépítést, ami pszichikai zajként működik a kommunikáció során (Borgulya, 2004).

A gazdasági, üzleti életben mindez még erőteljesebben jelentkezik. Az interkulturális kommunikáció értelmében a nyelvhasználati és a kulturális különbségekből adódó zaj, mint zavaró tényező kiküszöbölésével valósulhat meg a „tiszt”, érthető párbeszéd. A globalizációs tendenciákat leginkább a kulturális eltérések, sajátosságok gátolják, ezért a nemzetközi marketingstratégiát adaptálni kell kultúráról kultúrára. Az interkulturális (angolul *cross-culture*) marketing lényege a külpiacon kulturális jegyeinek, eltéréseinek vizsgálata, az azokhoz

⁶ <https://ec.europa.eu/commission/presscorner/>

való illeszkedés, alkalmazkodás, vagy a döntések során a kulturális távolság figyelembevétele (Dankó, 2000).

A társadalom által meghatározott szociokulturális eltérések mellett fontos szempont, hogy az adott partnervállalat kommunikációjának sajátos ismérveivel is tisztában kell lenni. A BMW például teljesen más hangnemben kommunikál, mint a Mercedes. Különböző tartalmakat különböző célcsoportok számára közvetítenek. Mindezt más-más vállalati nyelvhasználattal teszik azért, hogy egymástól elhatárolódjanak. A Porsche elit márkaként pozicionálja magát, reklámszövegei exkluzivitást sugallnak (Csák, 2024).

Az interkulturális kompetencia fejlesztésének egyik sarokköve az interkulturális érzékenység, mely a kapcsolatokra és az együttműködésre utal. Olyan tudást, motivációt és készségeket jelent, melyek ahhoz szükségesek, hogy két kultúra képviselői hatékonyan és megfelelően tudjanak egymással interakcióba lépni. Az interakció a nyelvi szabályok és a kulturális viselkedés szabályainak ismerete is, melyek az egyes beszédaktusokban nyilvánulnak meg, mely során a nyelv és a kultúra interakcióba kerül. Az interakció segíti a felfedezést, a megértést és az idegen kultúrára történő reflektálást (Bíró, 2007).

Az interkulturális kompetencia fejlesztésében mérföldkövet jelent, ha megtörténik annak a felismerése, hogy a kultúrák közötti különbségek nem jelentenek minősítést. Nincsenek abszolút mércék arra, hogy mi a jó, vagy mi a rossz, kulturálisan mi a helyes vagy helytelen viselkedés. Amit az egyik kultúra pozitívnak értékel, az egy másik kultúrában lehet, hogy negatív töltetű, de maga a jelenség nem minősíthető abszolút értékkel, mert nem jó vagy rossz, hanem más. Ez nem zárja ki azt, hogy valaki ne vonzódjon jobban bizonyos kulturális mintákhoz, és azt sem, hogy ne tudjon azonosulni bizonyos más kulturális értékekkel. Ez a szemlélet azt az elvárást sugallja, hogy valaki ne a saját etnocentrikus kulturális szemellenzőivel érzékelje a kulturális különbségeket, hanem a viszonylagosság szem előtt tartásával (Hidasi, 2004). Az interkulturális nevelés azt jelenti, hogy két kultúra interakciója olyan interkulturális élethelyzetet teremtsen, amelyben a résztvevőknek képesnek kell lenniük az eredményes együttműködésre (Tóth, 2014).

A szaknyelvoktatás során tehát az interkulturális szemlélet alapvető fontosságú, ami a gazdasági/üzleti nyelvvizsgákra felkészítés során is fontos szempont, mert a szóbeli és írásbeli kommunikációs feladatok esetében a vizsgázónak ismernie kell az adott idegen nyelvi országban szokásos írásbeli és szóbeli kommunikációs formákat.

Szaknyelvoktatás és szaknyelvi kritériumok a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán

A PTE Közgazdaságtudományi Karán a hallgatók számára kötelezően választható *Szakmai nyelv* és *Szakmai nyelvi szigorlat* (Neptunban szereplő kurzusnevek) teljesítése szükséges a diploma megszerzéséhez. Az egy éves (két féléves) nyelvi képzés kiváltható középfokú komplex gazdasági/üzleti szakmai nyelvvizsgálóval, vagy komplex általános felsőfokú nyelvvizsgálóval. A turizmus és vendéglátás szakirányon tanuló hallgatók számára két nyelvből előírás a szakmai nyelvi tárgyak teljesítése.

A heti 4 tanórás szakmai nyelvi kurzus angol és német nyelvből az őszi és tavaszi félévben is felvehető. Az órákon a hallgatók megismerik a későbbiek során, a munkahelyükön is hasznosítható idegen nyelvű szakmai kommunikáció alapvető szabályait, valamint elsajátítják, gyakorolják az előmenetelükhöz szükséges kommunikációs készségeket: szóbeli (szituációs beszélgetés, üzleti tárgyalás) és írásbeli kommunikáció (üzleti levél), valamint a szakirodalom, szakmai cikkek értő olvasását, hallás utáni értést. A tárgy segíti az idegen nyelvű szóbeli és írásbeli, a kulturális sajátosságoknak megfelelő interkulturális kommunikációs ismeretek megszerzését, valamint ezzel párhuzamosan a karon letehető BGE egynyelvű gazdasági kommunikációs nyelvvizsgára készülést is. A BGE egynyelvű gazdasági kommunikáció szaknyelvi vizsga részfeladatai a következők:

- írásbeli vizsga: szövegértés, írásfeladat (pl. üzleti levél, e-mail, reklámlevél írása)
- szóbeli vizsga: beszédértés, bevezető szakmai beszélgetés (állásinterjú), diagramelemzés, szituációs beszélgetés (megrendelés, reklamáció, szakmai vásárra jelentkezés stb.)⁷

A vizsgafeladatok értékelése során fontos szempont, hogy a vizsgázó ismerje a célnyelvi országnak az üzleti életben szokásos kulturális sajátosságait (interkulturális ismeretek), ide tartozik pl. az üzleti levél formája, felépítése, telefonbeszélgetés, üzleti tárgyalás lebonyolítása.

Az idegen nyelvű szakmai tárgy online, a Moodle szintéren teljesítendő, mely szintén az őszi és a tavaszi félévben vehető fel. A modul célja, hogy a hallgatók holisztikus képet és alapismereteket szerezzenek a gazdaság alapjairól, a közgazdaságtan alapelveiről. Nem új, speciális ismereteket szereznek, hanem a legfontosabb gazdasági szakterületek idegen nyelvű szakkifejezéseit sajátítják el. A kurzus sikeres elvégzése után képesnek kell lenniük arra, hogy ismerjék a gazdasági szakkifejezéseket és témaköröket angol/német nyelven, széleskörű áttekintéssel rendelkezzenek az általános üzleti tartalmakról és az alapvető gazdasági ágazatokról, képesek legyenek a különböző területekről származó ismeretek szintetizálására. Az online kurzus témái:

- a makroökonómia felépítése, a vállalatok szerepe a gazdaságban,
- a vállalkozás szervezeti felépítése és funkciói,
- termelési rendszerek és folyamatok,
- marketing, a marketing hozzájárulása a szervezeti teljesítményhez,
- a vállalati tevékenység pénzügyi és számviteli háttere.

A hallgatóknak saját tempójukban kell feldolgozniuk az e-learning tananyagot. A fejezetek (témakörök) logikus sorrendben követik egymást: makroökonómia, menedzsment, termelés, marketing és pénzügy. Minden fejezet egy kvíz sikeres teljesítése után kezdődik, amelyre korlátlan számú próbálkozás áll rendelkezésre. A tananyag elvégzése után a záróvizsgát vizsgaszoftver segítségével, és vizsgafelügyelet mellett kell letenni a Kar kijelölt vizsgatermében. A vizsga nem időzített, a modul befejezése után azonnal letehető. A teljesítésre és a vizsga sikeres letételére mindössze három próbálkozás van. A vizsgafeladatok típusai:

- 10*3 feleletválasztós kérdés egy helyes válasszal
- 10*6 feleletválasztós (multiple choice) kérdés több helyes válasszal
- 5*hozzárendeléses feladat (szakkifejezés és definíció)

Az online tananyag minden egyes fejezetéhez az egyes témakörökhöz tartozó Moodle-tananyagok, PPT előadások és videóelőadások segítik a hallgatók felkészülését.

A 2023 után beiratkozott hallgatók számára idegen nyelvi szóbeli szigorlat letétele is kötelező. Minden gazdasági témakörhöz 4-5 kérdést kap a vizsgázó (szakmai témakifejtés), a második feladat egy szakmai szöveg értelmezése.

Primer kutatás

2024 októberében kvantitatív kérdőíves kutatást végeztem a Közgazdaságtudományi Kar hallgatói körében, melynek célja az volt, hogy felmérjem, hogyan vélekednek a kar hallgatói a jelenlegi szaknyelvi előírásokról (szakmai nyelv I-II.), mennyire fontos számukra a szaknyelvi vizsga megszerzése, és hasznosíthatónak tartják-e a szaknyelvi oktatást a munkaerőpiacon történő sikeres munkavállalás tekintetében. Az online kérdőívet 102 (N=102) hallgató töltötte ki. A válaszadóknak a következő, a szaknyelvoktatásra, szigorlatra vonatkozó kijelentéseket kellett értékelniük, két- és többkimenetű válaszlehetőségek formájában:

⁷ <https://www.nyelvvizsgak.hu/>

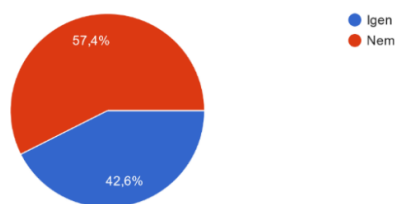
- Egyetértek azzal, hogy a szaknyelvi/általános nyelvvizsgát eltörölték az egyetemeken, mint a diplomaszerzés kritériumát.
- A nyelvvizsga-kötelezettség eltörlését követően is fontosnak tartom a szaknyelv-oktatást.
- A szaknyelvi órákon elsajátítható szóbeli és írásbeli kommunikáció jól hasznosítható az üzleti életben a külföldi partnerekkel történő kommunikáció, tárgyalás során.
- Akkor is tanulnék idegen nyelveket, ha ez nem lenne szükséges tanulmányaimhoz a PTE KTK-n, mert az idegennyelvtudás nélkülözhetetlen a munkaerőpiacon, valamint a nemzetközi üzleti életben.
- Bár már nem előírás a diploma megszerzéséhez, mégis feltétlenül szeretnék a jövőben szaknyelvi gazdasági/üzleti nyelvvizsgát tenni, mert ez segíti boldogulásomat a munkaerőpiacon.
- Fontos a szakember számára, hogy rendszeresen olvasson idegen nyelveken szakirodalmat, munkájához szükséges szakmai folyóiratokat, ezért egyetértek azzal, hogy az online idegen nyelvi szakmai tárgy és szigorlat az idegen nyelvi szakmai tudást és jártasságot méri.

Primer kutatási eredmények

A kérdőívre érkezett hallgatói válaszokból kiderül, hogy a hallgatók közel 60%-a (57,4%) nem ért egyet azzal, hogy a szakmai nyelvvizsgát eltörölték, mint a diplomaszerzés kritériumát (2. ábra). Ez számomra érdekes eredmény, mert feltételeztem, hogy a hallgatók alapvetően és értelemszerűen nagy könnyebbségnek tekintik, hogy nem kell többé a diplomaszerzés feltételeként szaknyelvi vizsgát tenniük, mely sok esetben komoly kihívást jelentett számukra.

2. ábra. A szaknyelvi vizsgakövetelmény eltörlése

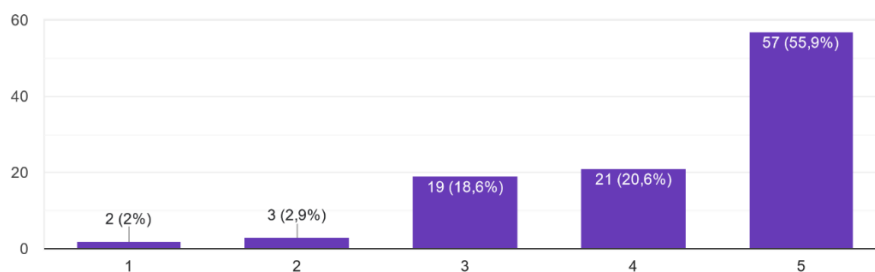
Egyetértek azzal, hogy a szaknyelvi/általános nyelvvizsgát eltörölték az egyetemeken, mint a diplomaszerzés kritériumát.
101 válasz

Közel 80% azoknak az aránya, akik fontosnak, vagy nagyon fontosnak tartják a szaknyelvoktatást a nyelvvizsga-kötelezettség eltörlését követően is (3. ábra), ami azt jelenti, hogy felismerték a nyelvtudás és a szaknyelvoktatás jelentőségét.

3. ábra. A szaknyelvoktatás fontossága

A nyelvvizsga-kötelezettség eltörlését követően is fontosnak tartom a szaknyelv-oktatást.
102 válasz

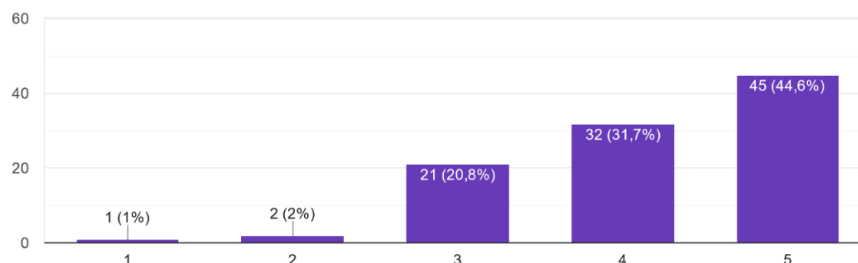

A válaszadók közel 77%-a egyetért azzal, hogy a szaknyelvi órákon elsajátítható szóbeli és írásbeli kommunikációs ismeretek a későbbiekben jól hasznosíthatóak a munkaerőpiacon, az üzleti életben is. Csak 1%-uk gondolja úgy, hogy ez számukra nem fontos (4. ábra).

4. ábra. Szakmai szóbeli és írásbeli kommunikáció

A szaknyelvi órákon elsajátítható szóbeli és írásbeli kommunikáció jól hasznosítható az üzleti életben a külföldi partnerekkel történő kommunikáció, tárgyalás során.

101 válasz

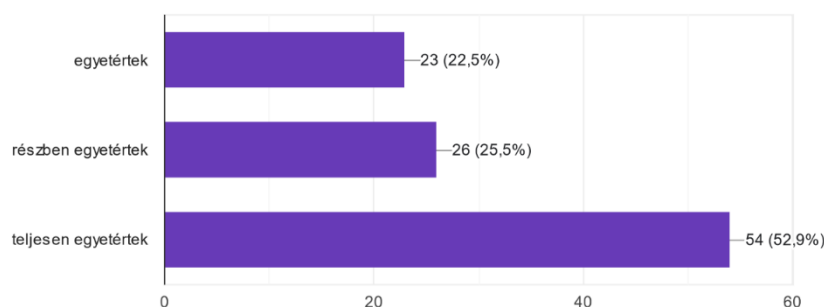

A szóbeli és írásbeli kommunikációs készségek fejlesztésére irányulnak a szaknyelvi órák (*Szakmai nyelv I-II.*), valamint a Közgazdasági Karon letehető BGE egynyelvű gazdasági kommunikációs nyelvvizsga is. A tanórákon ennek értelmében a hallgatóknak lehetőségük nyílik arra, hogy a szakmai nyelv tárgyra, illetve a szakmai szigorlatra készüljenek, valamint arra is, hogy a kommunikációs készségek célirányos fejlesztésével (szóbeli és írásbeli kommunikáció) a nyelvvizsgára is.

5. ábra. A nyelvtudás fontossága a munkaerőpiacon

Abban az esetben is tanulnék idegen nyelveket, ha ez nem lenne szükséges tanulmányaimhoz a PTE KTK-n, mert az idegennyelv-tudás nélkülözhetetlen ...aerőpiacon, valamint a nemzetközi üzleti életben.

102 válasz

A hallgatóknak körülbelül fele (53%) abban az esetben is tanulna idegen nyelveket, ha nem lenne szüksége erre tanulmányaihoz, a diploma megszerzéséhez (5. ábra). Alacsonyabb azok aránya (25,5%), akik csak részben értenek egyet az idegennyelv-tanulás kötelezettségével. Ez azt jelenti, hogy többségük pozitívan viszonyul a nyelvtanuláshoz, és felismerte a nyelvtudással megszerezhető ismeretek fontosságát, valamint az ebből fakadó munkaerőpiaci előnyöket az elhelyezkedés során.

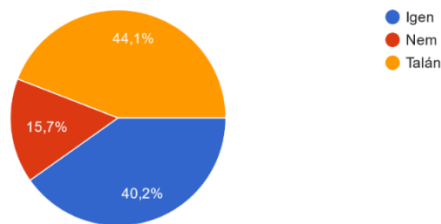
A mai világban az országhatárok nem szabnak határt az álláskeresésnek, sokan távmunkában (*home office*) dolgoznak, valamint egyre több nemzetközi vállalat veti meg a lábát Magyarországon. Ezek a jelenségek abba az irányba mutatnak, hogy fontos idegen nyelveket tanulni, mert ez a befektetés megtérül a munkaerőpiacon⁸.

⁸ <https://hrpwr.hu/cikk/milyen-elonyokkal-jarhat-a-munkaeropiacon-ha-tobb-nyelven-tudunk-beszelni>

6. ábra. Gazdasági/üzleti szakmai nyelvvizsga hasznosíthatósága a munkaerőpiacon

Bár már nem előírás a diploma megszerzéséhez, mégis feltétlenül szeretnék a jövőben szaknyelvi gazdasági/üzleti nyelvvizsgát tenni, mert ez segíti boldogulásomat a munkaerőpiacon.

102 válasz

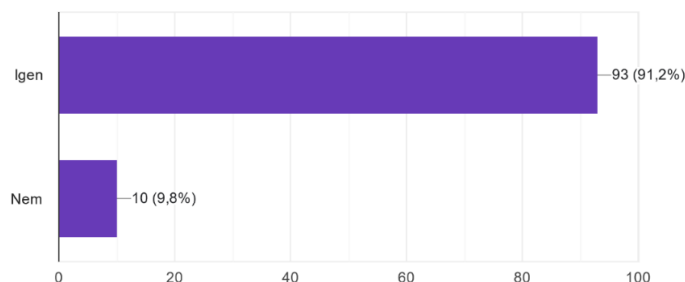

A hallgatók 40%-a szeretne a jövőben szakmai nyelvvizsgát tenni, 44%-uk bizonytalan. A nemmel válaszolók aránya csak 15,7% százalék (6. ábra). Az utóbbiak aránya a legkisebb, ugyanakkor meglehetősen magas a bizonytalanok száma. A hallgatókban érdemes tudatosítani, hogy a nyelvvizsga megszerzésével értékes dokumentumot kapnak nyelvtudásukról. Egy sikeres nyelvvizsga feltétlenül versenyelőnyt jelent a munkaerőpiacon az álláskereséskor, a kiválasztás során a munkáltatók figyelembe veszik a nyelvvizsga-bizonyítványt is. A nyelvvizsgával rendelkezők közül választják ki a legmegfelelőbbet, azt a jelöltet, aki a nyelvet valóban, a gyakorlatban is jól tudja használni.

7. ábra. Szakirodalom-olvasás idegen nyelveken

Fontos a szakember számára, hogy rendszeresen olvasson idegen nyelveken szakirodalmat, munkájához szükséges szakmai folyóiratokat, ezért ...n nyelvi szakmai tudást és tájékozottságot mér.

102 válasz

Az idegennyelvi szakmai szigorlaton a Közgazdaságtudományi Karon a szakirodalomolvasás- és értelmezés az egyik vizsgafeladat. A hallgatók döntő többségének, (91,2%) az a véleménye, hogy ez a vizsgafeladat fontos, mert a szakember számára alapvető elvárás, hogy rendszeresen olvassa a munkájához szükséges idegen nyelvű szakirodalmat (7. ábra).

Ez a kérdés szintén kapcsolódik a nyelvvizsgához, mert a szövegértés, az idegen nyelvű szakmai szövegek értő olvasása az írásbeli vizsga fontos részét képezi, és a való világban a munkavégzés során is sokszor kell majd például szerződéseket, megállapodásokat értelmezni, aktuális szakmai cikkeket olvasni a naprakész ismeretek megszerzésének érdekében.

A válaszok alapján megállapíthattam, hogy a hallgatók többsége fontosnak tartja a szaknyelv oktatását. Bár a szaknyelvi vizsga megszerzésének szükségességében 44,1 %-uk bizonytalan, a kitöltések eredményeinek tükrében a hallgatók hozzáállása a szaknyelvvoktatáshoz pozitív és támogató, tehát tisztában vannak azzal, hogy a nyelvismeret a munkaerőpiacon nélkülözhetetlen számukra.

Konklúzió

A Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Karán a hallgatók számára a diplomaszerezéshez előírt nyelvvizsga-követelmény eltörlését követően is előírás a szaknyelvi órákon történő részvétel, valamint az idegen nyelvi szakmai szigorlat letétele, amely kiváltható komplex szaknyelvi (üzleti/gazdasági) nyelvvizsgával, vagy komplex felsőfokú általános nyelvvizsgával.

Ahogy az a 2024 októberében a hallgatók körében végzett felmérés fent bemutatott eredményeiből is kiderült, a hallgatók fontosnak tartják a szakmai nyelvoktatást, és tisztában vannak azzal, hogy a nyelvtudás, az idegen nyelvi kommunikáció számukra a későbbiekben, a munkaerőpiacon történő helytállásban alapvető fontosságú. A kérdőívre adott válaszok megerősítik, hogy többségük a gazdasági kommunikációs nyelvvizsga megszerzését is fontosnak tartja, mert a hallgatók tisztában vannak azzal, hogy a nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése versenyelőnyt jelenthet a munkareőpiacon az álláskeresés során.

Hivatkozások

- Andok, M. – P. Szilczl, D. (2022): *Bevezetés a kommunikáció és média tanulmányozásába*. Pázmány Péter Katolikus Egyetem: Budapest
- Bíró, E. (2007): Az interkulturális kompetencia fejlesztésének csapdái. *Iskolakultúra*. 2007/8-10. 70–77
- Borgulya, I. (2004): Kultúraközi, szakmai és szervezeti kommunikáció. In: Borgulya, I. (szerk.): *Kultúraközi, szakmai és szervezeti kommunikáció*. Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar: Pécs. 9-18
- Csák, É. (2024): Corporate language, avagy a vállalat-specifikus nyelvhasználat jelentősége és szerepe az üzleti nyelv oktatásában. *Porta Lingua*. 2024/1. 7-14. <https://doi.org/10.48040/PL.2024.1.1>
- Dankó, L. (2000): Interkulturális (cross-culture) marketing: válasz a szociokulturális különbségekre. *Marketing & Management*. 2000/2. 52–56
- Erdei, Gy. (2003): Az ezredforduló idegennyelv-oktatási irányzatai és a szaknyelvoktatás. In: *Porta Lingua 2003. Szaknyelvoktatók és –Kutatók Országos Egyesülete*: Budapest. 19–24.
- Hidasi, J. (2004): *A kultúraközi kompetencia kialakulásának folyamatáról*. In: Navracsics, J. – Tóth, Sz. (szerk.): *Nyelvészet és Interdiszciplinitás. I-II. Köszöntőkönyv Lengyel Zsolt 60. születésnapjára*. Generalia: Szeged – Veszprém. 13–24. o.
- Horváth-Csikós, G. (2018): A nyelvtudás szükségessége a munkaerőpiacon, The Significance of Language Knowledge on the Labour Market. *Studia Mundi – Economica*. 5/2. 2–13. <https://doi.org/10.18531/Studia.Mundi.2018.05.02.2-13>
- Kurtán, Zs. – Silye, M. (2006): *A szaknyelvi oktatás a magyar felsőoktatás rendszerében*. Online elérhető: www.nefmi.gov.hu/download.php?docID=733
- Móser, A. (2025): *A digitális technológia szerepe a nyelvoktatásban, kitekintéssel a mesterséges intelligenciára*. *Modern Nyelvoktatás* 31. 52–69. <https://doi.org/10.51139/monye.2025.1-2.52.69>
- Sturcz, Z. (2003): Nyelvtudás – gazdaság – innováció. In: *Porta Lingua 2003. Szaknyelvoktatók és –Kutatók Országos Egyesülete*: Budapest. 92–104
- Tóth, L. (2014): Az interkulturális kompetencia fejlesztése magyar nyelvi órán. *Anyanyelv-pedagógia*. 2014. 7/2. Online elérhető: <https://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=516>. <https://doi.org/10.21030/anyp.2014.2.5>

Internetes hivatkozások

- 6 Key Trends Shaping the Future of Language Learning and Business Education. Business and Language College Spain. <https://blcspain.com/language-learning-trends/>
- New Eurobarometer shows Europeans positive attitude towards language learning. Press release. May 21, 2024. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_2686
- Nyelvvizsga a diplomához. https://eduline.hu/felsooktatasi/20231009_nyelvvizsga_a_diplomahoz_20
- Milyen előnyökkel járhat a munkaerőpiacon, ha több nyelven tudunk beszélni? HRPower. <https://hrpwr.hu/cikk/milyen-elonyokkal-jarhat-a-munkaeropiacon-ha-tobb-nyelven-tudunk-beszelni>
- Nemzeti Jogszabálytár. <https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2022-59-00-00>
- Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Nyelvvizsgaközpont. <https://www.nyelvvizsgak.hu/>

Teaching Languages for Specific Purposes following the elimination of the language exam requirement for graduation

At universities—including the Faculty of Economics at the University of Pécs—one of the requirements for earning a degree prior to 2022 was that students pass a general higher-level or intermediate-level specialized language (economics, business) exam. For many students, the elimination of this requirement came as a great relief, as many had previously been unable to take their final exams or earn their degrees because they lacked a language certificate. At the same time, however, the repeal of this requirement has led to numerous dilemmas regarding specialised language instruction. Does specialized language instruction still have a raison d'être, and is it necessary now that this criterion—which in many cases posed an obstacle or problem for students—has been eliminated? At the Faculty of Economics of the University of Pécs, the decision was made that specialised language instruction and passing the specialised language exam remain important for students. In the labour market, in economic and business life, and in international circles, the professionals who succeed after completing their university studies are those who possess a high level of language proficiency necessary for their field. This study presents the current structure of specialised language instruction at the Faculty of Economics, as well as students' opinions and feedback on the newly introduced specialised language requirements.

Keywords: *Language for Specific Purposes (LSP), language proficiency exam, university studies, labour market, language proficiency*